

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PRIIT PIKAMÄE
2 päivänä huhtikuuta 2020¹

Asia C-12/19 P

**Mylène Troszczynski
vastaan**

Euroopan parlamentti

Muutoksenhaku – Toimielimiä koskeva oikeus – Euroopan parlamentin jäsen – Erioikeudet ja vapaudet – Erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja – 8 ja 9 artikla – Päätös parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämisestä – Toiminta, joka ei liity parlamentin jäsenen tehtäviin – Julkaisu parlamentin jäsenen Twitter-tilillä

I Johdanto

1. Valittaja vaatii valituksellaan kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 8.11.2018 antaman tuomion Troszczynski v. parlamentti (T-550/17, ei julkaistu, EU:T:2018:754; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi hänen nostamansa kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan Euroopan parlamentin 14.6.2017 tekemä päätös valittajan parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämisestä (jäljempänä riidanalainen päätös).

2. Unionin tuomioistuimen on lausuttava nyt käsiteltävässä asiassa kaikille Euroopan parlamentin jäsenille EU- ja EUT-sopimukseen liitetyn Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan (N:o 7) (jäljempänä pöytäkirja)² nojalla kuuluvan koskemattomuuden laajuudesta. Unionin tuomioistuin saa tilaisuuden vahvistaa aiheeseen liittyvän oikeuskäytäntönsä ja erityisesti periaatteet, jotka se on esittänyt 6.9.2011 antamassaan tuomiossa Patriciello³, ja antaa näin osviittaa ja hyödyllisiä ohjeita, joilla parannetaan Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Pöytäkirjan 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Euroopan parlamentin jäseniä ei voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen heidän tehtäviään hoitaessaan ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella.”

¹ Alkuperäinen kieli: ranska.

² EUVL 2016, C 202, s. 266.

³ Tuomio 6.9.2011, Patriciello (C-163/10, EU:C:2011:543; jäljempänä tuomio Patriciello).

4. Pöytäkirjan 9 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Euroopan parlamentin istuntojen ajan sen jäsenillä on

- a) oman valtionsa alueella kansanedustajille myönnetty koskemattomuus;
- b) toisen jäsenvaltion alueella vapaudenriistoa koskeva koskemattomuus sekä lainkäyttölinen koskemattomuus.

Koskemattomuus koskee jäseniä myös silloin kun he matkustavat Euroopan parlamentin istuntoihin tai palaavat niistä.

Koskemattomuuteen ei voida vedota silloin, kun jäsen tavataan itse teosta, eikä se estä Euroopan parlamenttia käyttämästä oikeuttaan pidättää koskemattomuuden yhden jäsenen osalta.”

5. Euroopan parlamentin työjärjestyksen (kahdeksas vaalikausi – heinäkuu 2014; jäljempänä työjärjestys) 5 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Parlamentaarinen koskemattomuus ei ole jäsenen henkilökohtainen erioikeus vaan tae koko parlamentin ja sen jäsenten riippumattomuudesta.”

III Asian tausta

6. Valittaja Mylène Troszczyński (jäljempänä valittaja) valittiin Euroopan parlamentin jäseneksi 1.7.2014.

7. Valittajan Twitter-tilillä julkaistiin 23.9.2015 valokuva, jossa ryhmä naisia, joiden vaatetus peitti heidän kasvonsa kokonaan silmiä lukuun ottamatta, vaikutti jonottavan perheavustuskassan (caisse d’allocations familiale, jäljempänä CAF) edessä. Valokuvaan oli liitetty seuraava teksti: ”CAF Rosny-sous-Bois’ssa 9.12.2014. Kasvot kokonaan peittävän hunnun käytön piti olla lailla kiellettyä – –” (jäljempänä riidanalainen tviitti).

8. Seine-Saint-Denis’n (Ranska) CAF:n pääjohtaja teki 27.11.2015 asianomistajana rikosilmoituksen viranomaiseen kohdistuneesta kunnianloukkauksesta.

9. Bobignyn (Ranska) virallinen syyttäjä aloitti 19.1.2016 tutkinnan, joka koski kunnianloukkausta sekä yllyttämistä vihaan tai väkivaltaan henkilöä tai henkilöryhmää vastaan alkuperän tai tiettyyn etniseen ryhmään, kansakuntaan, rotuun tai uskontoon kuulumisen tai kuulumattomuuden vuoksi.

10. Tutkintatuomari kutsui valittajan kuultavaksi ensimmäiseen istuntoon, joka oli määrä pitää 20.9.2016. Kun valittaja oli kieltäytynyt noudattamasta kutsua vedoten Euroopan parlamentin jäsenenä nauttimaansa koskemattomuuteen, tutkintatuomari pyysi 23.9.2016 päivätyllä kirjeellä lupaa esittää parlamentille kyseisen koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön.

11. Cour d’appel de Paris’n (Pariisin ylioikeus, Ranska) yleinen syyttäjä välitti 1.12.2016 päivätyllä kirjeellä, johon oli liitetty puoltava lausunto, tutkintatuomarin pyynnön Ranskan oikeusministerille, jotta tämä välittäisi pyynnön edelleen Euroopan parlamentin puhemiehelle. Ranskan oikeusministeri välitti tribunal de grande instance de Bobignyn (Bobignyn alioikeus, Ranska) tutkintatuomarin esittämän, valittajan parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön Euroopan parlamentin puhemiehelle samana päivänä.

12. Euroopan parlamentin puhemies ilmoitti täysistunnossa 16.1.2017, että kyseinen pyyntö lähetettäisiin oikeudellisten asioiden valiokuntaan.

13. Oikeudellisten asioiden valiokunta kuuli valittajaa 11.4.2017. Valiokunta antoi mietintönsä 12.6.2017.

14. Parlamentti pidätti valittajan koskemattomuuden 14.6.2017 tekemällään päätöksellä.

15. Sen jälkeen, kun kanne oli nostettu unionin yleisessä tuomioistuimessa, tutkinnasta vastannut tribunal de grande instance de Bobigny varapresidentti teki 26.4.2018 päätöksen syytteen nostamisesta valittajaa vastaan tribunal correctionnelissa (vähäisten rikosasioiden tuomioistuin, Ranska).

IV Oikeudenkäyntimenettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

16. Valittaja oli nostanut unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.8.2017 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa hän vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista sekä korvausta kyseisestä päätöksestä väitetysti aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä.

17. Valittaja oli esittänyt vaatimustensa tueksi neljä kanneperustetta: niistä ensimmäinen koski pöytäkirjan 8 artiklan rikkomista, toinen pöytäkirjan 9 artiklan rikkomista, kolmas perusteluvollisuuden sekä yhdenvertaisen kohtelun ja hyvän hallinnon periaatteiden laiminlyöntiä ja neljäs puolustautumisoikeuksien loukkaamista sekä työjärjestyksen 9 artiklan 9 kohtaan ja 150 artiklan 2 kohtaan liittyvää lainvastaisuusväitettä.

18. Unionin yleinen tuomioistuin käsitteli kaksi ensimmäistä kanneperustetta yhdessä ja palautti aluksi mieliin oikeuskäytännön, jonka mukaan on niin, että jos parlamentti päättelee, että parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön taustalla olevat tosiseikat eivät kuulu pöytäkirjan 8 artiklan soveltamisalaan, parlamentin on tarkistettava, nauttiiko edustaja pöytäkirjan 9 artiklassa määrättyä koskemattomuutta näiden tosiseikkojen osalta, ja jos nauttii, ratkaistava, onko kyseinen koskemattomuus pidätettävä vai ei.

19. Unionin yleinen tuomioistuin jakoi valittajan näiden kahden kanneperusteen tueksi esittämät perustelut tarkastelua varten viiteen väitteeseen: ensimmäisen mukaan Ranskan perustuslain (Constitution française) 26 §:ää sovelletaan riidanalaiseen tviittiin; toisen mukaan kyseinen tviitti oli mielipide, jonka valittaja oli ilmaissut hoitaessaan parlamentaarisia tehtäviä pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla; kolmannen mukaan parlamentti oli loukannut sananvapautta koskevaa perusoikeutta pidättämällä epäasianmukaisesti valittajan parlamentaarisen koskemattomuuden; neljännen mukaan valittaja ei ollut laatinut riidanalaista tviittiä ja viides koski valittajan sekä parlamentin riippumattomuuden vaarantamista.

20. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi ensimmäisen väitteen tehottomana. Se totesi valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa, että syy, jonka vuoksi parlamentti oli katsonut, ettei valittajaan voitu soveltaa Ranskan perustuslain 26 §:ää, ei ollut se, että riidanalainen lausuma oli esitetty Twitterissä, vaan pikemmin se, ettei riidanalaista tviittiä voitu pitää mielipiteenä, jonka valittaja oli ilmaissut hoitaessaan parlamentaarisia tehtäviä pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

21. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi toisen väitteen perusteettomana valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa. Se totesi, että riidanalaisen tviitin olennaisena tarkoituksena oli pahoitella sitä, ettei kasvojen peittämisen julkisilla paikoilla kieltävää Ranskan lakia noudatettu. Koska kyseinen tviitti viittasi yksittäiseen tapahtumaan, jonka oletetaan tapahtuneen Ranskan lain vastaisesti julkisen palvelun tehtävää Ranskan alueella hoitavan viranomaisen rakennuksen edessä, ja koska sitä ei voitu rinnastaa yleisempään kannanottoon, joka koskee ajankohtaisia tai parlamentin käsittelemiä aiheita,

unionin yleinen tuomioistuin totesi, ettei parlamentti ollut tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, etteivät valittajaa vastaan esitetyt syytteet koskeneet mielipiteitä, joita valittaja oli ilmaissut, tai äänestyksiä, joihin valittaja oli osallistunut, hoitaessaan parlamentin jäsenen tehtäviään pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

22. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös kolmannen väitteen perusteettomana valituksenalaisen tuomion 59 kohdassa ja muistutti, että pöytäkirjan 8 artiklalla pyritään suojaamaan parlamentin jäsenten sananvapautta ja riippumattomuutta ja että näin ollen se ”liittyy tiiviisti sananvapauteen”. Koska teot, joista valittajaa arvostellaan, eivät kuulu mainitun artiklan soveltamisalaan, unionin yleinen tuomioistuin päätteli tästä, ettei parlamentti ole loukannut kyseistä vapautta.

23. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi neljännen väitteen tehottomana. Se totesi valituksenalaisen tuomion 61 ja 62 kohdassa yhtäältä, että ”kysymys siitä, täytyivätkö koskemattomuuden pidättämisen edellytykset silloin, kun pidättämisestä koskeva pyyntö esitettiin, on erillinen siitä kysymyksestä, onko teot, joista parlamentin jäseniä arvostellaan, näytetty toteen”, ja toisaalta, että parlamentin tehtävänä ei ole lausua siitä, onko valittaja vastuussa kyseisistä teoista, eikä selvittää, oliko valittaja laatinut riidanalaisen tviitin vai ei.

24. Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen ja toisen kanneperusteen yhteydessä erittelemä viides väite hylättiin perusteettomana. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 66 ja 67 kohdassa, että koska pöytäkirjan 9 artiklassa määrätään nimenomaisesti mahdollisuudesta pidättää koskemattomuus, josta parlamentin jäsenet nauttivat kyseisen määräyksen nojalla, ”parlamenttia ei näin ollen voida arvostella siitä, että se on katsonut käsiteltävän asian olosuhteet huomioon ottaen ja Ranskan oikeusministeriön välittämän pyynnön saatuaan aiheelliseksi pidättää [pöytäkirjasta] johtuvan [valittajan] koskemattomuuden, jotta Ranskan oikeusviranomaisten suorittama tutkinta saattoi jatkuu”. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan valittaja ei ollut joka tapauksessa esittänyt mitään muuta seikkaa, jonka perusteella parlamentin olisi voitu todeta vaarantaneen käsiteltävässä asiassa hänen parlamentin jäsenen asemasta johtuvan riippumattomuutensa.

25. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa kokonaisuudessaan kolmannen kanneperusteen, jonka ensimmäinen osa koski perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä sekä yhdenvertaisen kohtelun periaatteen rikkomista ja toinen osa hyvän hallinnon periaatteen noudattamista jättämisestä.

26. Valittaja oli väittänyt ensimmäisen osan yhteydessä lähinnä, että hänen hyödykseen olisi pitänyt soveltaa periaatetta nro 2, joka sisältyy parlamentin oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan 6.6.2003 antamaan tiedonantoon jäsenille nro 11/2003, jonka aiheena oli ”Koskemattomuuden pidättäminen erioikeuksista ja -vapauksista tehdyn pöytäkirjan [9] artiklan mukaisesti. Mielipiteiden ilmaisuun liittyvien asioiden pohjalta laaditut periaatteet” (jäljempänä tiedonanto nro 11/2003) ja jonka mukaan ”perusperiaate on, että koskemattomuutta ei pidätetä tapauksissa, joissa toiminta, josta jäseniä syytetään, kuuluu hänen poliittiseen toimintaansa tai liittyy siihen suoraan”.

27. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tämän väitteen sen oikeuskäytännön perusteella, jonka mukaan tiedonanto nro 11/2003 ei sitonut sitä, koska tiedonanto ei ollut SEUT 288 artiklassa tarkoitettu parlamentin toimi.⁴ Unionin yleinen tuomioistuin toi esille yhtäältä, että koska valittaja ei täsmentänyt tekoja tai väitteitä, joista parlamentin jäseniä, joiden hyväksi kyseistä tiedonantoa oli valittajan mukaan tulkittu, oli arvosteltu, eikä myöskään olosuhteita, joissa asianomaiset teot olivat tapahtuneet, valittaja ei ollut osoittanut, että kyseisten parlamentin jäsenten tilanne oli rinnastettavissa hänen tilanteeseensa. Toisaalta, koska käsiteltävässä asiassa riidanalaisen tviitin ja valittajan parlamentaaristen tehtävien välillä ei ollut suoraa yhteyttä, valittaja ei ollut osoittanut myöskään parlamentin poikenneen periaatteesta nro 2 (valituksenalaisen tuomion 81 kohta).

⁴ Tuomio 17.1.2013, Gollnisch v. parlamentti (T-346/11 ja T-347/11, EU:T:2013:23, 107 kohta).

28. Valittaja oli väittänyt kolmannen kanneperusteen toisessa osassa lähinnä, että parlamentti ei ollut noudattanut hyvän hallinnon periaatetta, kun se ei todennut, että käsiteltävässä asiassa oli kyseessä tiedonannossa nro 11/2003 määritellyn mukainen *fumus persecutionis* eli tilanne, jossa olisi pitänyt olettaa, että valittajaan kohdistettujen syytetoimien aikomuksena on ollut aiheuttaa vahinkoa hänen poliittiselle toiminnalleen. Valittajan mukaan syytetoimet oli pannut alulle Ranskan silloinen oikeusministeri, joka oli tunnettu valittajan edustaman *Front national* -puolueen vastustaja. Kaiken lisäksi syytetoimet oli aloitettu vaalikampanjaa edeltävänä päivänä.

29. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kolmannen kanneperusteen toisen väitteen todeten ensinnäkin, ettei valittaja ollut esittänyt ”poliittisten aate-erojen ohella mitään konkreettista todistetta, joka osoittaisi, että Ranskan hallitus ja erityisesti Ranskan oikeusministeri kohdistaisivat vainoa *Front nationaliin*,” eikä myöskään sitä, että ”käsiteltävän asian tutkinta olisi aloitettu yksinomaan tai edes osittain siitä syystä, että [valittaja] kuuluu *Front nationaliin*”.⁵

30. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, ettei minkään todisteen perusteella voitu katsoa, että valittajan parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämistä koskeva pyyntö oli esitetty sellaisen tuomioistuinmenettelyn yhteydessä, jota olisi käyty tavanomaisesta poikkeavalla tavalla erityisesti määräaikojen osalta.

31. Toistettuaan, että kysymys siitä, täytyivätkö parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämisen edellytykset silloin, kun sitä koskeva pyyntö esitettiin, on erillinen siitä kysymyksestä, onko teot, joista kyseistä parlamentin jäsentä arvostellaan, näytetty toteen, unionin yleinen tuomioistuin katsoi kolmanneksi, ettei yksikään valittajan tuossa yhteydessä esille ottamista seikoista – ensinnäkin se, että hänen avustajansa oli laatinut riidanalaisen tviitin hänen tietämättään; toiseksi se, että riidanalainen kuva oli tehty kuvankäsittelyohjelmalla vapaasti käytettävissä olleen valokuvan pohjalta ja sitä oli jo levitetty ja jaettu internetissä ilman että etenkin *Seine-Saint-Denis*’n CAF olisi pannut vireille yhtäkään tuomioistuinmenettelyä; kolmanneksi se, että valittaja oli poistanut tviitin heti saatuaan siitä tiedon, ja neljänneksi se, että jos hänet tuomitaan, oli vaarana, että hänen vaalikelpoisuutensa poistettaisiin lisärangaistuksena ja hänet määrättäisiin menettämään Euroopan parlamentin jäsenen toimi ja kaikki hänen vaaleilla valitun edustajan tehtävänsä – kuulunut ”niihin seikkoihin, jotka parlamentin oli otettava huomioon ratkaistessaan, täytyivätkö parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämisen edellytykset käsiteltävässä asiassa”.⁶

32. Unionin yleinen tuomioistuin esitti ylimääräisenä huomautuksena, että syytteen nostamista *tribunal correctionnelissa* koskeva päätös, jonka *tribunal de grande instance de Bobigny*n varapresidentti oli tehnyt riidanalaisen päätöksen jälkeen ja joka oli esitetty istunnossa, vaikutti kumoavan valittajan väitteet, joiden mukaan Ranskan oikeusviranomaisten toimissa oli kyseessä *fumus persecutionis*. Unionin yleinen tuomioistuin korosti tältä osin, että kyseisen päätöksen mukaan se seikka, ettei valittaja ollut laatinut riidanalaista tviittiä, ei estänyt hänen asettamistaan syytteeseen lehdistönvapaudesta 29.7.1881 annetun Ranskan lain (*loi sur la liberté de la presse*, jäljempänä 29.7.1881 annettu laki) perusteella.

33. Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli vielä valituksenalaisen tuomion 105–120 kohdassa neljättä kumoamisperustetta, joka koski puolustautumisoikeuksien loukkaamista ja työjärjestyksen 9 artiklan 9 kohtaan ja 150 artiklan 2 kohtaan liittyvää lainvastaisuusväitettä, ja hylkäsi sen.

V Oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

34. Valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin

⁵ Valituksenalaisen tuomion 88 ja 99 kohta.

⁶ Valituksenalaisen tuomion 96 kohta.

- kumoaa valituksenalaisen tuomion
- kumoaa riidanalaisen päätöksen
- määrää lainmukaisen korvauksen suoritettavaksi valittajalle menettelystä aiheutuvien kulujen perusteella
- velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

35. Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin

- hylkää valituksen kokonaisuudessaan
- velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

VI Oikeudellinen arviointi

A Alustavat huomautukset

1. Euroopan parlamentin jäsenten rooli ja asema

36. Euroopan parlamentin jäsenet ovat unionin kansalaisten edustajia. He kuuntelevat kansalaisten, eturyhmien ja yritysten ongelmia. Heidät valitaan suorilla, vapailla ja salaisilla yleisillä vaaleilla viiden vuoden toimikaudeksi, ja he muodostavat yhteyden kansalaisten ja eri toimielinten välille. Parlamentin jäsenenä he antavat demokraattisen legitimaation koko yhdentymisprosessille. Euroopan parlamentin jäsenillä on keskeinen rooli lainsäädäntömenettelyssä: heillä on erityisesti oikeus esittää tarkistuksia äänestettävänä oleviin tekstiluonnoksiin, ja lisäksi he voivat antaa päätöslauselmia kaikilla toimivaltaansa kuuluvilla aloilla. He vaikuttavat myös neuvoston ja Euroopan komission toimintaan, ja voivat kehottaa näitä toimielimiä toimimaan. He osallistuvat siis tärkeistä ajankohtaisista asioista, kuten ilmastonmuutoksesta, muuttoliikkeestä, ihmisoikeuksista maailmassa, kolmansien valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävistä sopimuksista ja rahoitusmarkkinoiden sääntelystä, tehtäviin päätöksiin. Lisäksi Euroopan parlamentin jäsenillä on merkittävä valvontavalta, sillä he äänestävät unionin talousarviosta, hyväksyvät komission kokoonpanon, voivat perustaa tutkintavaliokuntia ja jopa antaa epäluottamuslauseen komission jäsenelle, jonka on tällöin pakko erota.

37. Jotta Euroopan parlamentin jäsenet voivat hoitaa edustajantointaan täysin riippumattomasti ja ilman ulkopuolista puuttumista, heille myönnetään erityisasema. Kuten unionin tuomioistuin on tuonut esille yhdistetyissä asioissa C-200/07 ja C-201/07 annettussa tuomiossa Marra⁷, Euroopan parlamentin jäsenten parlamentaariseen koskemattomuuteen, sellaisena kuin siitä määrätään pöytäkirjan 8 ja 9 artiklassa, kuuluu se kahdenlainen suoja, joka tavallisesti annetaan jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien jäsenille, nimittäin koskemattomuus, joka koskee heidän parlamentaaristen tehtävien hoidossa ilmaisemiaan mielipiteitä ja suorittamiaan äänestyksiä, ja koskemattomuus, johon sisältyy lähtökohtaisesti syytesuoja.⁸ On tuotava esille, että henkilökohtaisen hyödyn sijaan pöytäkirjalla parlamentin jäsenille taatun koskemattomuuden tarkoituksena on suojata parlamenttia sen toiminnan aikana seikoilta, jotka haittaavat tai voivat loukata sen moitteetonta toimintaa, kuten unionin tuomioistuin on hiljattain muistuttanut tuomiossa Junqueras Vies⁹.

⁷ Tuomio 21.10.2008, Marra (C-200/07 ja C-201/07, EU:C:2008:579).

⁸ Tuomio 21.10.2008, Marra (C-200/07 ja C-201/07, EU:C:2008:579, 24 kohta).

⁹ Tuomio 19.12.2019 (C-502/19, EU:C:2019:1115, 82–84 kohta).

38. On siis johdonmukaista antaa parlamentille itselleen oikeus päättää, vaarantavatko yhtä sen jäsentä vastaan aloitetut syytetoimet parlamentin toiminnan. Kuten pöytäkirjan 9 artiklan kolmannesta alakohdasta ilmenee, tämä erityisasema ei nimittäin voi estää parlamentin oikeutta pidättää yhden jäsenensä koskemattomuus. Parlamentti pidätti valittajan koskemattomuuden Ranskan viranomaisten pyynnöstä nimenomaan kyseisen määräyksen perusteella. Unionin yleisen tuomioistuimen käsittelemässä oikeusriidassa valittaja arvosteli parlamenttia useiden menettelyllisten takeiden loukkaamisen ohella siitä, että parlamentti oli soveltanut pöytäkirjan määräyksiä virheellisesti tulkitsemalla väärin valittajan parlamentaarisen koskemattomuuden ulottuvuuden. Nyt käsiteltävässä asiassa valittaja arvostelee sen sijaan unionin yleistä tuomioistuinta ”ilmeisestä arviointivirheestä”, joka on määriteltävä menettelylliseltä kannalta, jotta valitus voidaan käsitellä asianmukaisesti.

2. Käsiteltävässä valituksessa huomioon otettavat menettelylliset näkökohdat

39. Valittaja esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta, jotka on koottu yhteen osioon, jonka otsikko on ”Unionin yleinen tuomioistuin rikkoi unionin oikeutta – oikeudellinen virhe ja virhe tosiseikkojen oikeudellisessa luonnehdinnassa – ilmeinen arviointivirhe”. Valittaja väittää unionin yleisen tuomioistuimen tehneen ”ilmeisen arviointivirheen” tutkiessaan sekä toisen että kolmannen kanneperusteen, jotka hän oli esittänyt SEUT 263 artiklan nojalla nostamansa riidanalaista päätöstä koskevan kumoamiskanteen tueksi. Valittajan mukaan kumpikin väitetyistä arviointivirheistä on ”vaikuttanut oikeudelliseen luonnehdintaan, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt syytteen kohteena olevista lausumista ja niiden asiayhteydestä, ja johtanut siihen, ettei pöytäkirjan 8 ja 9 artiklan määräyksiä voitu soveltaa [valittajan hyväksi]”.

40. Ennen näiden kahden valitusperusteen tarkastelua on huomautettava, että valittaja käyttää epämääräistä käsitteistöä kuvaillaessaan unionin yleisen tuomioistuimen väitetyjä virheitä. Kuten jäljempänä nähdään, ei ole myöskään yksilöity selvästi, miltä osin valittajan väittämät arviointivirheet saattaisivat kyseenalaistaa unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa tekemien tiettyjen päätelmien oikeudellisen pätevyyden. Lisäksi on nähdäkseni tarpeen muistuttaa periaatteista, jotka ovat ominaisia valitusmenettelylle ja joita käytetään viitteenä jäljempänä esitettävässä arvioinnissa.

41. SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta ja muutoksenhaun perusteena on oltava unionin yleiseltä tuomioistuimelta puuttuva toimivalta, asian käsittelyssä unionin yleisessä tuomioistuimessa tapahtunut valittajan edun vastainen menettelyvirhe tai unionin yleisessä tuomioistuimessa tapahtunut unionin oikeuden rikkominen. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että tosiseikasto ja selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, niiden arviointi ei ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin valitusasian yhteydessä.¹⁰ Lisäksi kyseessä on vääristyneellä tavalla huomioon ottaminen, jos ilman uutta selvitysaineistoa on selvää, että olemassa olevaa selvitysaineistoa on arvioitu ilmeisen virheellisesti tai selvästi vastoin niiden sanamuotoa.¹¹ Unionin tuomioistuin on sitä vastoin toimivaltainen harjoittamaan tämän tosiseikaston ja selvitysaineiston oikeudelliseen luonnehdintaan ja unionin yleisen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiin oikeudellisiin päätelmiin kohdistuvaa valvontaa.¹² Valittajan esittämät valitusperusteet on tutkittava jäljempänä näiden periaatteiden pohjalta.

10 Määräys 16.9.2010, *Dominio de la Vega v. SMHV* (C-459/09 P, ei julkaistu, EU:C:2010:533, 44 kohta) ja määräys 21.3.2019, *Gollnisch v. parlamentti* (C-330/18 P, ei julkaistu, EU:C:2019:240, 109 kohta).

11 Määräys 21.3.2019, *Gollnisch v. parlamentti* (C-330/18 P, ei julkaistu, EU:C:2019:240, 110 kohta).

12 Julkisasiamies Jääskisen ratkaisuehdotus *Belgia v. Deutsche Post ja DHL International* (C-148/09 P, EU:C:2010:726, 76 kohta).

B Ensimmäinen valitusperuste

1. Asianosaisten lausumat

42. Valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta toisen kanneperusteen tutkimisen yhteydessä väitetysti tehdyn arviointivirheen osalta aluksi siitä, että tämä oli todennut ensinnäkin, että riidanalaisella tviitillä kommentoitu tapahtuma, joka sijoittui maantieteellisesti Ranskaan, ei kuulu sijaintinsa vuoksi Euroopan parlamentin jäsenen käsittelemiin asioihin; toiseksi, että mielipide on väistämättä yleinen kannanotto eikä sen pitäisi kohdistua yksittäiseen tapahtumaan, ja kolmanneksi, että ”se, että parlamentin jäsen tuo painokkaasti esille Ranskan lain vastaisen toiminnan, ei ole ajankohtainen aihe”.

43. Valittaja esittää vastaväitteenä unionin yleisen tuomioistuimen väitetysti virheelliselle ensimmäiselle toteamukselle, että jokainen parlamentin jäsen on valittu vaaleilla omassa maassaan, hän edustaa äänestäjiään ja hänen on säilytettävä toimikautensa aikana tarvittava yhteys näihin äänestäjiin ”nostamalla esille heitä kiinnostavia tai heitä koskevia tapahtumia”.

44. Valittaja esittää vastaväitteenä unionin yleisen tuomioistuimen väitetysti virheelliselle toiselle toteamukselle ensinnäkin, että toteamus on vastoin tiedonantoa nro 11/2003 ja erityisesti sen periaatetta nro 2; toiseksi, että 29.7.1881 annetun lain perusteella riidanalainen tviitti katsotaan mielipiteeksi, ja kolmanneksi, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 8.10.2009 antaman tuomion Brunet-Lecomte ja Tanant v. Ranska¹³ mukaan ”herjauksesta, kunnianloukkauksesta tai muusta vastaavasta voi tulla osa poliittista keskustelua ja sitä voidaan suojata sananvapaudesta muodostuvan perusoikeuden nojalla, kun siitä keskusteleminen on yleisen edun mukaista”.

45. Valittaja riitauttaa unionin yleisen tuomioistuimen väitetysti virheellisen kolmannen toteamuksen tuomalla esille yhtäältä, että koko kasvot peittävän hunnun käyttäminen julkisella paikalla islaminuskon ulkoisena tunnusmerkinä on ”yleisen edun mukainen aihe, joka koskee julkista elämää, kuten naisten oikeuksia,” ja toisaalta, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa tuomiossa Patriciello vahvistettua oikeuskäytäntöä, kun siinä kiellettiin parlamentin jäsenen parlamentaarisen koskemattomuuden pidättäminen vetoamalla siihen, että tämä oli toiminut ”äänestäjiensä yleisen edun nimissä poliittisen toimintansa puitteissa”.

46. Parlamentin mukaan nämä kolme väitettä perustuvat valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan. Se tuo ensinnäkin esille valituksenalaisen tuomion 53 kohtaan viitaten, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole todennut, ettei kommentoitu tapahtuma kuulunut Ranskaan sijoittumisensa vuoksi Euroopan parlamentin jäsenen käsittelemiin aiheisiin, vaan se on todennut pikemmin, että riidanalainen tviitti viittasi yksittäiseen tapahtumaan, mitä ei voitu rinnastaa ajankohtaista tai parlamentin käsittelemää aihetta koskevaan yleisempään kannanottoon.

47. Parlamentti väittää toiseksi, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole todennut, että mielipiteen on oltava yleinen kannanotto, joka ei voi viitata yksittäiseen tapahtumaan, vaan se on todennut pikemmin, ettei kyseisellä konkreettisella mielipiteellä ollut suoraa eikä ilmeistä yhteyttä valittajan parlamentaarisiiin tehtäviin.

48. Parlamentti väittää kolmanneksi, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole päättänyt, ettei se seikka, että parlamentin jäsen tuo painokkaasti esille kansallisen lain vastaisen menettelyn, ole ajankohtainen aihe, vaan se on katsonut ainoastaan, ettei riidanalaisista tviittistä voida rinnastaa ajankohtaisia aiheita koskevaan yleisempään kannanottoon.

13 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 8.10.2009 (CE:ECHR:2009:1008JUD001266206).

49. Parlamentti korostaa lisäksi viittauksesta tuomioon Patriciello, että kyseinen lainaus on poimittu mainitun tuomion 12 kohdasta, joka on osa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian tosiseikkojen esittelyä eikä unionin tuomioistuimen päättelyä.

2. Asian arviointi

a) Suoran ja ilmeisen yhteyden puuttuminen kyseisen toiminnan ja Euroopan parlamentin jäsenen tavanomaisesti hoitamien tehtävien väliltä

50. Haluan korostaa alkuun, että pöytäkirjan 8 artiklasta ilmenee selvästi, ettei Euroopan parlamentin jäseniä ”voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen *heidän tehtäviään hoitaessaan* ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella”.¹⁴ Kyseisen määräyksen sanamuodon tarkastelun perusteella voidaan päätellä, että Euroopan parlamentin jäsen voi aivan hyvin vedota parlamentaariseen koskemattomuuteensa, jos hänen ilmaisemiensa mielipiteiden ja suorittamiensa äänestysten sekä hänen tavanomaisesti hoitamiensa tehtävien välillä on *riittävän läheinen yhteys*. Tällaiseen päätelmään voidaan päätyä myös tarkastelemalla kyseistä määräystä ottaen huomioon sen tavoite, josta muistutan alustavissa huomautuksissani,¹⁵ eli parlamentin moitteettoman toiminnan suojaaminen ulkopuoliselta puuttumiselta.

51. Tämä tulkinta vahvistetaan tuomiossa Patriciello, jossa unionin tuomioistuin on tulkinnut kyseisen määräyksen edellyttävän, että ”ilmaistun mielipiteen ja parlamentaaristen tehtävien välisen yhteyden *on oltava suora ja ilmeinen*”.¹⁶ Tässä yhteydessä on tuotava esille, että unionin tuomioistuin on tulkinnut koskemattomuuden käsitettä pikemmin suppeasti,¹⁷ minkä taustalla ovat syyt vaikuttavat merkityksellisiltä. Se on todennut, että pöytäkirjan 8 artiklassa määrätty koskemattomuus ”voi olla omiaan – estämään lopullisesti kansallisia oikeusviranomaisia ja tuomioistuimia käyttämästä sitä toimivaltaansa, joka liittyy rikoksia koskeviin syytöksiin ja seuraamuksiin yleisen järjestyksen varmistamiseksi alueellaan, ja vastaavasti epäämään kaikilta kyseisten lausumien loukkaamilta henkilöiltä oikeussuojakeinot, mukaan lukien mahdollisuuden saada siviilituomioistuimessa korvausta kärsitystä vahingosta”.¹⁸ Tämän perusteella on tarpeen arvioida tapauskohtaisesti, täyttyvätkö edellytykset, joiden perusteella Euroopan parlamentin jäsen voi vedota pätevällä tavalla koskemattomuuteen.¹⁹

52. Huomautan seuraavaksi, että käsiteltävän asian ja tuomion Patriciello taustalla olevan asian olosuhteiden välillä on muutamia yhtäläisyyksiä, jotka on mielestäni tärkeää tuoda esille tässä tarkastelussa, jotta unionin yleisen tuomioistuimen päättelyn ymmärtää paremmin. Molemmissa tapauksissa kyseiset parlamentin jäsenet ovat ottaneet kantaa joko itse tai kolmansien välityksellä tapahtumiin, joiden oletetaan tapahtuneen parlamentin seinien ulkopuolella ja joilla ei ole mitään ilmeistä yhteyttä Euroopan parlamentin jäsenen tehtäviin.

¹⁴ Kursivointi tässä.

¹⁵ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 38 kohta.

¹⁶ Tuomio Patriciello, 35 kohta. Kursivointi tässä.

¹⁷ Ks. vastaavasti Mehta, R. S., ”Sir Thomas’ blushes: protecting parliamentary immunity in modern parliamentary democracies”, *European Human Rights Law Review*, 2012, nro 3, s. 309. Kirjoittaja toteaa, ettei parlamentin jäsenen tehtäviä ole helppo määritellä täsmällisesti, koska heidän tehtävänsä muuttuvat ajan myötä ja mukautuvat erilaisiin konkreettisiin olosuhteisiin. Kirjoittajan mukaan on ymmärrettävää suhtautua vastahakoisesti siihen, että parlamentin jäsenen olisi hyväksyttävää ottaa kantaa paikallisiin asioihin, koska unioni on viime kädessä ”rajallisesti toimivaltainen luomus”. Toisaalta pelkästään ylikansallisiin aiheisiin liittyvän toiminnan hyväksyminen olisi liian rajoittavaa, erityisesti koska paikalliset ja alueelliset asiat ovat merkityksellisiä unionin politiikkojen kannalta esimerkiksi maataloustukien, aluekehityksen ja muuttoliikettä koskevien oikeussääntöjen osalta.

¹⁸ Tuomio Patriciello, 34 kohta.

¹⁹ Tuomio Patriciello, 37 ja 38 kohta.

53. Tuomioissa Patriciello kyseessä ollut parlamentin jäsen oli nimittäin kommentoinut erään poliisin väitetysti lainvastaista menettelyä omassa jäsenvaltiossaan, ja unionin tuomioistuimen mielestä hänen kommenttinsa vaikuttivat näissä olosuhteissa ”suhteellisen *etäisiltä* Euroopan parlamentin jäsenen *tehtäviin nähden* ja näin ollen sellaisilta, että on vaikeasti nähtävissä, että niillä olisi suora yhteys kansalaisia koskettavaan yleiseen etuun”. Unionin tuomioistuin totesi tuolloin kyseessä olleesta SEUT 267 artiklan perusteella esitetystä ennakkoratkaisukysymyksestä, rajoittamatta kuitenkaan sitä, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen oli tehtävä oma arvionsa, että ”vaikka tällainen yhteys voitaisiinkin näyttää toteen, se ei – – olisi kuitenkaan ilmeinen”.²⁰

54. Ranskan oikeusviranomaiset arvostelevat valittajaa käsiteltävässä asiassa siitä, että tämä on julkaissut Twitter-tilillään valokuvan, jonka oletetaan liittyvän tapahtumaan, jonka väitetään tapahtuneen valittajan omassa jäsenvaltiossa sijaitsevalla paikkakunnalla olevassa viranomaisrakennuksessa. Valituksenalaisen tuomion 52 kohdasta ilmenee varsinaisesti, että riidanalaisen tviitin tarkoituksena oli ”pahoitella sitä, ettei ryhmä naisia, joiden vaatetus peitti heidän kasvonsa kokonaan silmiä lukuun ottamatta ja joiden väitettiin olleen Rosny-sous-Bois’n CAF:n edessä, noudattanut kasvojen peittämisen julkisilla paikoilla kieltävää Ranskan lakia – –”. Vaikuttaa siltä, että tämän toiminnan ja alustavissa huomautuksissa kuvailemieni Euroopan parlamentin jäsenen tyyppillisten tehtävien²¹ välillä ei ole aivan ilmeistä yhteyttä. Joka tapauksessa ei ainakaan enempää kuin tuomion Patriciello taustalla olevan asian olosuhteissa. Havaittavissa ei ole mitään yhteyttä unionin tavoitteisiin tai politiikkoihin, joihin parlamentin ajatellaan vaikuttavan päätöksentekijänä. Kyseinen toiminta ei vaikuta myöskään ylittävän puhdasta paikallistasoa. Näiden kahden tapauksen olosuhteita on siis arvioitava oikeudellisesti samalla tavalla.

55. Olen näin samaa mieltä siitä, mitä unionin yleinen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa: yhtäältä valittajan ja hänen yhteistyökumppaniensa toteuttamiksi väitettyjen tekojen ja toisaalta valittajan parlamentin jäsenen tehtävien välillä ei ole suoraa ja ilmeistä yhteyttä. On siis pääteltävä, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä todetessaan, ettei väitettyssä toiminnassa ollut kyse pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitettulla tavalla mielipiteistä, joita valittaja oli ilmaissut, tai äänestysistä, joihin hän oli osallistunut, kun hän hoiti parlamentin jäsenen tehtäviä.

56. Ennen kuin päätän tämän kohdan käsittelyn, haluan selkiyttää hieman tuomion Patriciello 12 kohtaa, jota valittaja vaikuttaa pitävän erityisen merkityksellisenä pöytäkirjan tulkinnan kannalta. Valittaja väittää huomautuksissaan, että kyseinen kohta sisältää ”oikeusperiaatteet”, joita unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa valittajaan. On kuitenkin todettava, ettei kyseinen kohta kuulu tuomion perusteluihin, vaan tosiseikaston lyhyeen läpikäyntiin. Siitä ei siis voida johtaa mitään oikeusperiaatetta, joka voisi sitoa unionin yleistä tuomioistuinta. Lisäksi siltä osin kuin siinä mainitaan syyt, joiden vuoksi parlamentti oli päättänyt tuolloin jättää pidättämättä kyseisen Euroopan parlamentin jäsenen koskemattomuuden, eli se, että kyseinen jäsen on toiminut ”äänestäjien yleisen edun nimissä poliittisen toimintansa puitteissa”, on riittävää kiinnittää huomio siihen seikkaan, että kyseisen ratkaisun taustalla oleva arviointi, joka perustuu parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan antamaan suositukseen, ei ole vaikuttanut mitenkään siihen, miten unionin tuomioistuin on tulkinnut pöytäkirjan 8 artiklaa. Tuomion Patriciello tuomiolauselma käy päinvastoin selvästi ilmi, että edellä kuvatun kaltainen toiminta ei kuulu kyseisessä määräyksessä vahvistetun koskemattomuuden piiriin. Valittaja ei siis voi vedota omaksi hyödykseen tuomion Patriciello 12 kohdassa esitettyihin, ainoastaan tosiseikkoja koskeviin toteamuksiin.

57. Koska yksi pöytäkirjan 8 artiklan olennaisista edellytyksistä ei täyty, ei ole lähtökohtaisesti tarpeen tutkia, onko kyseessä oleva toiminta kyseisessä määräyksessä tarkoitettua ”mielipiteen” ilmaisua. Unionin tuomioistuin muistuttaa nimittäin tuomioissa Patriciello pelkästään, että kyseinen käsite ”on ymmärrettävä laajassa merkityksessä siten, että se kattaa kaikki sellaiset väitteet tai lausumat, jotka

²⁰ Tuomio Patriciello, 36 kohta. Kursivointi tässä.

²¹ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 36 kohta.

sisältönsä puolesta vastaavat subjektiivista arviota merkitseviä toteamuksia”,²² antamatta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle kuitenkaan lisäohjeita, joiden avulla tämä voisi tarkistaa, kattaako kyseinen käsite kyseisen parlamentin jäsenen lausumat. On siis kuitenkin mahdollista, että tiettyyn aiheeseen, joka on Euroopan laajuisen julkisen keskustelun ytimessä, kuten alustavissa huomautuksissani mainitsemat aiheet,²³ viittaava lausuma, jolla parlamentin jäsen ilmaisee henkilökohtaisen vakaumuksensa, saattaa olla tällainen mielipide.

58. Pöytäkirjan soveltamisesta vastaavien ja sen oikeaoppista soveltamista valvovien elinten on tutkittava tämä kysymys tapauskohtaisesti, ennen kaikkea parlamentin, kun sille esitetään koskemattomuuden pidättämistä koskeva pyyntö.²⁴ Huomautan käsiteltävässä asiassa, että parlamentti ei luonnehdi riidanalaisessa päätöksessä kyseistä toimintaa nimenomaisesti ”mielipiteen” ilmaisemiseksi, mikä voidaan tulkita tahdoksi antaa valittajan hyötyä periaatteesta, jonka mukaan asia on ratkaistava epäselvässä tapauksessa hänen edukseen. Tällainen näkemys on mahdollinen, kun huomioon otetaan kyseisen käsitteen laaja merkitys.²⁵ Huomautan lisäksi, ettei tätä kysymystä ole käsitelty myöskään nimenomaisesti unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä.

59. Minusta tämän kysymyksen tarkastelu käsiteltävässä valitusasiassa ei joka tapauksessa ole tarpeen, kun otetaan huomioon, että valittajan esittämät väitteet koskevat yksinomaan sitä, miten unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut edellytystä ”suorasta ja ilmeisestä yhteydestä” Euroopan parlamentin jäsenen tehtäviin. Sen kysymyksen käsitteleminen, onko kuvankäsittelyohjelmalla tehty valokuva tapahtumasta, jota ei mahdollisesti ole koskaan tapahtunut, pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitettu ”mielipiteen” ilmaisu, ylittäisi muutoksenhakumenettelylle ominaisen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulottuvuuden.

b) Valittajan esittämien väitteiden tarkastelu

60. Edellä esitetyt seikat muodostavat taustan, jota vasten valittajan esittämiä väitteitä on nyt tarkasteltava. Kuten tarkastelussani selitän, kyseisistä väitteistä näkyy valituksenalaisen tuomion virheellinen tulkinta, joka antaa aiheen epäillä ensimmäisen valitusperusteen perusteltavuutta.²⁶

22 Tuomio Patriciello, 32 kohta.

23 Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 36 kohta.

24 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on tuonut esille 21.10.2008 antamassaan tuomiossa Marra (C-200/07 ja C-201/07, EU:C:2008:579, 32–42 kohta), Euroopan parlamentin jäsenen koskemattomuuden täytäntöönpanon edellytysten täytymisen arviointi kuuluu kansallisten tuomioistuinten yksinomaiseen toimivaltaan. Jos kyseiset tuomioistuimet ovat pöytäkirjan 8 artiklaa soveltaessaan epävarmoja sille annettavasta tulkinnasta, ne voivat esittää unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan nojalla kysymyksen pöytäkirjan kyseisen artiklan tulkinnasta, ja ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet ovat tällaisessa tapauksessa velvollisia saattamaan asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Yhteisöjen tuomioistuin korostaa kuitenkin, että parlamentilla ja kansallisilla oikeusviranomaisilla on lojaalin yhteistyön velvoite, jotta vältetään kaikki ristiriita pöytäkirjan määräysten tulkinnassa ja soveltamisessa, mikä merkitsee käytännössä sitä, että kun Euroopan parlamentin jäsentä vastaan on pantu vireille oikeudenkäynti kansallisessa tuomioistuimessa ja kun kansalliselle tuomioistuimelle on ilmoitettu, että kyseisen jäsenen erioikeuksien ja koskemattomuuden puolustamista koskeva menettely on aloitettu, kansallisen tuomioistuimen on lykättävä oikeudenkäyntiä ja pyydettävä Euroopan parlamenttia antamaan lausuntonsa mahdollisimman nopeasti.

25 Kuten julkisasiamies Jääskinen huomauttaa ratkaisuehdotuksessaan Patriciello (C-163/10, EU:C:2011:379, 80–87 kohta), ”arvoarvostelmien” ja ”tosiseikkoja koskevien toteamusten” välisen selvän eron tekeminen oikeustieteessä on käsitteelliseltä kannalta vaikeaa, ellei mahdotonta. Hän tuo lisäksi esille, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ei sovelle näiden kahden käsitteen puhdasta kahtiajakoa, toisin sanoen se ei tee eroa ”pelkän mielipiteen” ja ”tosiseikkoja koskevan väitteen” välille vaan ”puhtaasti tosiseikkoja koskevien väitteiden” ja samalla sekä tosiseikkoja että mielipiteitä koskevia elementtejä käsittävien ”sekamuotoisten ilmaisujen” välille. Julkisasiamies katsoo, että parlamentin jäsenen on voitava ilmaista huolenaiheensa ja ajaa äänestäjien etuja. Tästä syystä hänellä on oltava – aineellisen koskemattomuuden suojatessa häntä – vapaus esittää tosiseikkoja koskevia toteamuksia, joita ei ole tarkistettu tai jotka voivat osoittaa virheellisiksi. Useimmiten kyseessä ovat Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettut ”sekamuotoiset ilmaisut”. Epäselvissä tapauksissa asia pitäisi siis ratkaista parlamentin jäsenen eduksi.

26 Ks. määräys 13.9.2012, Total ja Elf Aquitaine v. komissio (C-495/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:571, 21 kohta); määräys 19.6.2019, Linak v. EUIPO (C-820/18 P, ei julkaistu, EU:C:2019:514, 15 ja 18 kohta) ja määräys 2.7.2019, Seven v. Shenzhen Jiayz Photo Industrial (C-31/19 P, ei julkaistu, EU:C:2019:554, 9 ja 13 kohta).

1) Ensimmäinen väite

61. Toisin kuin valittaja väittää, unionin yleinen tuomioistuin ei ole esittänyt valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa, että riidanalaisessa tviitissä kommentoitu väitetty tapahtuma ei kuuluisi Euroopan parlamentin jäsenen käsittelemiin aiheisiin siksi, että se sijoittuu maantieteellisesti Ranskaan. Unionin yleinen tuomioistuin on päinvastoin jättänyt sen mahdollisuuden, että islaminuskoa ja naisten oikeuksien loukkaamista koskevaan kysymyksenasetteluun – joka koskee monia maailman maita, myös Ranskaa – liittyvät tapahtumat saattavat olla tosiasiasa yleiseen etuun liittyviä kysymyksiä.

62. On täsmennettävä, että unionin yleinen tuomioistuin selittää konkreettisesti edellä mainitussa 53 kohdassa, että ”valokuvalla ja riidanalaisella tviitillä halutaan ilmeisesti tuoda painokkaasti esille Ranskan lain vastainen toiminta pikemmin kuin ilmaista huolta naisten oikeuksien puolustamisesta”. Unionin yleinen tuomioistuin päätelee tästä, että ”se, että [valittaja] on parlamentin naisten oikeuksien ja tasa-arvoasioiden valiokunnan varajäsen, ei anna aihetta yhdistää riidanalaista tviittiä tehtäviin, joita hän hoitaa parlamentin jäsenenä”. Tämä tosiseikkojen arviointi kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan, joten sitä ei voida kyseenalaistaa muutoksenhakumenettelyn yhteydessä, varsinkaan kun valittaja ei ole esittänyt mitään näyttöä, joka osoittaisi mahdollisen oikeudellisen virheen.

63. Tämä väite on siis hylättävä siitä syystä, että se perustuu valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan.

2) Toinen väite

64. Päinvastoin kuin valittaja väittää, unionin yleinen tuomioistuin ei ole esittänyt lähtökohtaisesti myöskään, että mielipide on väistämättä yleinen kannanotto eikä se voi viitata yksittäiseen tapahtumaan. Valituksenalaisen tuomion 46 kohdasta ilmenee nimittäin, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tutkiessaan, onko riidanalainen tviitti valittajan parlamentin jäsenen tehtäviään hoitaessaan ilmaisema mielipide, rajannut kyseistä käsitettä siten, että se kattaa vain yleiset kannanotot, sulkemalla pois kaikki viittaukset yksittäiseen tapahtumaan. Unionin yleinen tuomioistuin on käyttänyt päinvastoin edellä²⁷ mainittua, unionin tuomioistuimen määrittämää mielipiteen käsitettä, jonka mukaan se on ymmärrettävä laajassa merkityksessä, niin ettei kumpikaan kyseisistä esimerkeistä jää sen ulkopuolelle.

65. On kuitenkin todettava, että vaikka mielipide voi tietenkin viitata yksittäiseen tapahtumaan, riidanalainen tviitti koskee käsiteltävässä asiassa kiistatta yksittäistä tapahtumaa, jonka väitetään tapahtuneen erällä paikkakunnalla Ranskassa, eikä sitä voida rinnastaa yleisempään kannanottoon ajankohtaisesta aiheesta tai aiheesta, jota parlamentti käsittelee tavanomaisesti keskusteluissaan tai eri valiokuntien työssä,²⁸ jollaisia olen maininnut alustavissa huomautuksissani²⁹. On pidettävä mielessä, kuten olen esittänyt edellä, ettei aiheella ole suoraa ja ilmeistä yhteyttä valittajan parlamentaarisiiin tehtäviin, kuten pöytäkirjan 8 artiklassa edellytetään.

66. Koska tarkasteltava väite perustuu valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan, ehdotan, että se hylätään.

²⁷ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 57 kohta.

²⁸ Ks. vastaavasti julkisiamies Jääskisen ratkaisuehdotus *Patriciello* (C-163/10, EU:C:2011:379, 97 kohta), jossa julkisiamies ehdottaa, että koskemattomuuden ytimeen luokitellaan Euroopan parlamentin jäsenen tehtävien nimenomaisen hoidon käsittävä toiminta. Tämä toiminta kattaisi erityisesti parlamentin istunnoissa, valiokunnissa, valtuuskunnissa ja poliittisissa elimissä sekä poliittisissa ryhmissä esitetyt mielipiteet ja äänestykset. Julkisiamies esittää, että siihen sisällytettäisiin senkaltaisen toiminta kuin osallistuminen konferensseihin, vierailuihin ja poliittisiin tapaamisiin parlamentin ulkopuolella parlamentin jäsenenä.

²⁹ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 36 kohta.

3) Kolmas väite

67. Valittaja pitää riidanlaista tviittiä ”mielipiteenä”, mutta hänen esille ottamansa 29.7.1881 annettu laki on nähdäkseni merkityksetön tässä asiayhteydessä, etenkin kun pöytäkirjan 8 artiklassa määrätyn koskemattomuuden laajuus on vahvistettava yksin unionin oikeuden perusteella. Kuten unionin tuomioistuin on todennut oikeuskäytännössään, toisin kuin pöytäkirjan 9 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa määrätyn parlamentaarisen koskemattomuuden laajuus, joka riippuu kansallisesta oikeudesta, pöytäkirjan 8 artiklassa määrätyn koskemattomuuden laajuus on vahvistettava yksinomaan unionin oikeuden perusteella, koska minkäänlaista viittausta kansalliseen oikeuteen ei ole.³⁰

68. Ehdotan näin ollen, että myös tämä väite hylätään, koska siinä ei ole otettu huomioon unionin oikeuden itsenäistä luonnetta.

c) Välipäätelmä

69. Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä ilmeisen perusteettomana.

C Toinen valitusperuste

1. Asianosaisten lausumat

70. Valittaja esittää kolme väitettä unionin yleisen tuomioistuimen kolmannen kanneperusteen arvioinnin yhteydessä väitetyksi tekemästä ilmeisestä arviointivirheestä.

71. Ensimmäisen väitteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on todennut, ”ettei parlamentin tehtävänä ole selvittää, onko seikat, joista parlamentin jäsentä arvostellaan, näytetty toteen”, vaikka parlamentti oli tutkinut nämä seikat ja ”myöntänyt päätöksessään, että [valittaja] ei laatinut tviittiä”.

72. Valittaja arvostelee toisella väitteellään unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei tämä ole tehnyt asianmukaisia oikeudellisia päätelmiä asiakirja-aineiston tietyistä kohdista, etenkin 29.7.1881 annetun lain 42 §:stä, jossa säädetään ”moniportaisesta vastuusta” ja jonka nojalla toimivaltaiset kansalliset viranomaiset saattoivat asettaa syytteesen valittajan lisäksi hänen avustajansa, joka laati tviitin.

73. Kolmannella väitteellään valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä tekee syytteen nostamista valittajaa vastaan tribunal correctionnelissa koskevasta päätöksestä ”päinvastaisen oikeudellisen päätelmän kuin mitä [kyseisessä päätöksessä] vaaditaan”, sillä valittaja ei laatinut riidanalaista tviittiä ja valittaja oli poistanut tviitin heti, kun oli saanut siitä tiedon, mikä osoittaa, ettei hänellä ole ollut mitään aikomusta tehdä rikosta. Sitä paitsi se seikka, että valittaja oli ainoa, jota vastaan nostettiin syyte tribunal correctionnelissa, sillä tviitin laatijan osalta syyteoikeus vanheni, kuvastaa ”tuomarin häneen kohdistamaa vainoa” ja osoittaa, että ”aikomuksena oli aiheuttaa hänelle poliittista vahinkoa, mikä on fumus persecutionis ominaispiirre”.

74. Parlamentin mielestä toinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta. Valittaja ei ensinnäkään täsmennä, miltä osin unionin yleisen tuomioistuimen esittämä pöytäkirjan 9 artiklan tulkinta, jonka mukaan parlamentin tehtävänä ei ole selvittää, onko teot, joista parlamentin jäsentä arvostellaan, näytetty toteen, on virheellinen ja mistä unionin yleisen tuomioistuimen tekemä virhe siten muodostuu. Valittaja ei esitä myöskään riittävän täsmällisesti kritiikkiään tukevia oikeudellisia perusteluita tai oikeudellisia perusteita, joiden nojalla unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt

³⁰ Tuomio 21.10.2008, Marra (C-200/07 ja C-201/07, EU:C:2008:579, 26 kohta) ja tuomio Patriciello, 25 kohta.

tehdä toisenlainen päätelmä. Sama pätee kritiikkiin, joka kohdistuu valituksenalaisen tuomion 100 kohtaan, jossa unionin yleinen tuomioistuin toteaa, ettei parlamenttia voida arvostella siitä, ettei se ole tehnyt johtopäätöksiä siitä, ettei valittaja ollut laatinut riidanalaista tviittiä ja että hän oli poistanut tviitin heti saatuaan siitä tiedon.

75. Sitten parlamentti toteaa, ettei se ole saanut selville, mitä oikeudellisia päätelmiä unionin yleisen tuomioistuimen olisi valittajan mukaan pitänyt tehdä 29.7.1881 annetun lain 42 §:stä, koska valittaja ei ole esittänyt kritiikkinsä tueksi oikeudellisia perusteluja eikä viitannut oikeudellisiin perusteisiin, joiden nojalla unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt tehdä toisenlainen päätelmä.

76. Parlamentti väittää vielä, ettei valittaja voinut arvostella arviointia, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt syytteen nostamista häntä vastaan tribunal correctionnelissa koskevasta päätöksestä, koska kyseessä oli selvitysaineisto. Tosiseikkojen ja selvitysaineiston arviointi ei ole oikeuskysymys, joka kuuluisi sinällään unionin tuomioistuimen muutoksenhakuasiassa harjoittaman valvonnan piiriin, paitsi jos nämä tosiseikat ja selvitysaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, mitä valittaja ei ole väittänyt ja mikä ei ilmene selvästi asiakirja-aineistosta.

2. Asian arviointi

a) Ensimmäinen väite

77. Toisen valitusperusteen ensimmäisestä väitteestä on muistutettava alkuun, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisestä kohdasta ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 168 artiklan 1 kohdan d alakohdasta seuraa, että valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi, tai muussa tapauksessa kyseinen valitus tai valitusperuste on jätettävä tutkimatta.³¹ Väite, jossa esitetään huomautuksia yhdestä valituksenalaisen tuomion kohdasta esittämättä johdonmukaisia oikeudellisia perusteluja, joilla pyritään erityisesti yksilöimään kyseiseen kohtaan liittyvä oikeudellinen virhe, ei täytä kyseistä vaatimusta, ja se on siis selvästi jätettävä tutkimatta.³²

78. Huomautan seuraavaksi, ettei valittaja osoita, mistä unionin yleisen tuomioistuimen tekemä oikeudellinen virhe tarkalleen ottaen muodostuu. Valittaja ei esitä myöskään riittävän yksityiskohtaisesti oikeudellisia perusteluja kritiikkinsä tueksi, eikä hän täsmennä oikeudellista perustaa, jonka nojalla unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt tehdä toisenlainen päätelmä. Voidaan siis katsoa, ettei kyseinen väite täytä edellä mainittuja tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

79. Valittajan esille ottamat valituksenalaisen tuomion kohdat on kuitenkin tutkittava varmuuden vuoksi sen selvittämiseksi, onko erityisesti tosiseikkojen oikeudellisessa arvioinnissa sellaisia ilmeisiä perusteluihin liittyviä puutteita, joita voitaisiin pitää oikeudellisena virheenä.

80. Aluksi on todettava, ettei valituksenalaisen tuomion 60–62 kohdan, joihin valittaja ilmeisesti viittaa, arvioinnin perusteella voida päätellä unionin yleisen tuomioistuimen tehneen virhettä tosiseikkoja arvioidessaan. Unionin yleinen tuomioistuin päinvastoin vain muistuttaa perustellusti, että kysymys siitä, voidaanko parlamentin jäsenen katsoa olevan vastuussa teoista, joista häntä arvostellaan, kuuluu koskemattomuuden pidättämistä pyytäneen jäsenvaltion viranomaisten toimivaltaan.

31 Tuomio 28.2.2018, *mobile.de v. EUIPO* (C-418/16 P, EU:C:2018:128, 35 kohta); tuomio 20.9.2016, *Mallis ym. v. komissio ja EKP* (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702, 33 ja 34 kohta); tuomio 24.3.2011, *ISD Polska ym. v. komissio* (C-369/09 P, EU:C:2011:175) ja tuomio 22.11.2007, *Cofradía de pescadores "San Pedro" de Bermeo ym. v. neuvosto* (C-6/06 P, ei julkaistu, EU:C:2007:702, 34 kohta).

32 Määräys 21.3.2012, *Fidelio v. SMHV* (C-87/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:154, 62 kohta).

81. Lisäksi on täsmennettävä, ettei unionin yleinen tuomioistuin arvostele parlamenttia siitä, että parlamentti olisi jättänyt ottamatta näiden viranomaisten toimivallan huomioon. Parlamentti ei nimittäin esitä riidanalaisessa päätöksessä lopullista oikeudellista arviointia tosiseikoista Ranskan rikosoikeuden kannalta, vaan se ainoastaan toistaa Ranskan oikeusviranomaisten valittajaa vastaan esittämät rikossyytteet. Lisäksi siltä osin kuin parlamentti toteaa, että Twitterissä julkaistu kuva oli tosiasiaassa parlamentin jäsenen avustajan julkaisema, kuvankäsittelyohjelmalla tehty valokuva, joka poistettiin myöhemmin, parlamentti ainoastaan kertoo lyhyesti tosiseikat, joiden johdosta koskemattomuuden pidättämisestä oli pyydetty. Parlamentti ei ota kantaa valittajan vastuuseen siitä, että hänen avustajansa on saattanut käyttää hänen Twitter-tiliään. Tästä seuraa, toisin kuin valittaja vaikuttaa esittävän, että kyseisissä riidanalaisen päätöksen kohdissa parlamentti ainoastaan käy läpi tosiseikkoja. Sitä paitsi mikään valituksenalaisessa tuomiossa ei anna aihetta olettaa, että unionin yleinen tuomioistuin olisi ymmärtänyt väärin parlamentin huomautusten merkityksen ja oikeudellisen arvon.

82. Unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt mitään arviointivirhettä, joka voisi merkitä tosiseikkojen ottamista huomioon vääristyneellä tavalla, joten ehdotan, että kyseinen väite hylätään.

b) Toinen väite

83. Yhdyn toisen väitteen osalta parlamentin kritiikkiin siitä, ettei valittajan esittämä väite, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt ”tehdä oikeudelliset päätelmät 29.7.1881 annetun lain 42 §:stä”, ole selkeä. Kun huomioon otetaan riittämättömät argumentit, kyseinen väite ei vaikuta mielestäni täyttävän myöskään valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, sellaisina kuin ne on vahvistettu oikeuskäytännössä ja mainittu edellä³³.

84. Tyhjentävyyden vuoksi tutkin kuitenkin tämän väitteen valituksenalaisen tuomion 100 ja 101 kohdan osalta, joissa unionin yleinen tuomioistuin tekee valittajan mukaan arviointivirheen, vaikkei valittaja selitäkään, mistä kyseinen virhe muodostuu ja mitkä ovat sen oikeudelliset vaikutukset.

85. Minun on huomautettava aluksi, että valittajan mainitsemassa 29.7.1881 annetun lain 42 §:ssä määritetään ne henkilöryhmät, jotka ovat vastuussa lehdistössä tehdyistä rikoksista. On siis todettava, että kyseinen Ranskan lakiin sisältyvä säännös kuuluu kansallisen rikosoikeuden alaan. Vaikkei olekaan täysin selvää, mitä valittaja varsinaisesti odottaa unionin yleiseltä tuomioistuimelta, hän vaikuttaa vaativan lähinnä kansallisen oikeuden soveltamista käsiteltävässä asiassa. Jos tämä väitteestä esitetty tulkinta osoittautuu oikeaksi, valittaja vaikuttaisi perustavan vaatimuksensa ajatukseen siitä, että hän voi hyötyä kyseisestä kansallisesta oikeussäännöstä välttymällä sen ansiosta syytetoimilta. Tämän ajatuksen tueksi ei kuitenkaan esitetä todisteita eikä tosiseikkoja. Lisäksi on nähdäkseni kyseenalaista, onko tällä seikalla merkitystä nyt käytävän menettelyn kannalta.

86. Tässä yhteydessä on korostettava, kuten unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa, ettei parlamentin tehtävänä ole ottaa kantaa kysymykseen siitä, voidaanko parlamentin jäsenen katsoa olevan vastuussa teoista, joista häntä arvostellaan, sillä tällainen toimivalta kuuluu koskemattomuuden pidättämisestä pyytäneen jäsenvaltion viranomaisten toimivaltaan. Ainoastaan kyseisillä viranomaisilla on nimittäin valtuudet tulkita ja soveltaa kyseisen jäsenvaltion rikoslainsäädäntöä valtion suvereniteettia käyttäen (ius puniendi).³⁴ Nämä näkökohdat pätevät a

³³ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 77 kohta.

³⁴ Ks. vastaavasti julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:381, 63 kohta), jonka mukaan kaikki tuomioistuinratkaisut, niin langettavat kuin vapauttavat, ovat ius puniendin ilmauksia.

fortiori unionin yleiseen tuomioistuimeen, jonka tuomiovalta rajautuu pelkästään riidanalaista päätöstä koskevan kumoamiskanteen tutkimiseen. Tämän perusteella unionin yleinen tuomioistuin ei ollut toimivaltainen – toisin kuin valittaja katsoo – soveltamaan 29.7.1881 annetun lain 42 §:ää käsiteltävässä asiassa.

87. Myös tämä väite on siis hylättävä, koska oikeudellista virhettä ei ole tehty.

c) Kolmas väite

88. Yhdyn kolmannen väitteen osalta parlamentin kantaan, jonka mukaan pelkkä väite siitä, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt ilmeisen virheen arvioidessaan selvitysaineistoa eli 26.4.2018 tehtyä päätöstä, jolla tutkinnasta vastaava tribunal de grande instance de Bobigny varapresidentti nosti syytteen valittajaa vastaan tribunal correctionnelissa, ei täytä edellä mainittuja valitusperusteen täsmällisyyttä koskevia edellytyksiä. Selville ei tule etenkin se, mikä virhe on tehty ja mitkä ovat ne ”oikeudelliset päätelmät”, jotka unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt tehdä kyseisen todisteen arvioinnista.

89. Tyhjentävyyden vuoksi tutkin kuitenkin, tekikö unionin yleinen tuomioistuin valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa oikeudellisen virheen, jota valittaja tarkoittaa huomautuksissaan.

90. Kuten olen tuonut alustavissa huomautuksissani esille, unionin tuomioistuimen toimivalta muutoksenhakumenettelyssä rajoittuu oikeuskysymyksiin, mikä merkitsee tosiseikkojen ja näytön arviointia koskevan tuomioistuinten harjoittaman valvonnan osalta muun muassa sitä, että unionin tuomioistuimen on tutkittava, onko unionin yleinen tuomioistuin soveltanut asianmukaisia kriteerejä, onko se luokitellut nämä kriteerit oikeudelliselta kannalta asianmukaisesti ja onko se tehnyt niiden perusteella oikeudellisesti perustellut päätelmät.³⁵

91. Vaikuttaa siltä, että valittaja tukeutuu edellä mainittuun 26.4.2018 tehtyyn päätökseen näyttönä sen tueksi, ettei häneen olisi pitänyt kohdistaa syytetoimia, koska riidanalaisen tviitin oli julkaissut hänen avustajansa. Valittaja väittää nimittäin kirjelmässään olevansa ”ainoa, jota vastaan nostettiin syyte tribunal correctionnelissa, sillä hänen avustajansa osalta syyteoikeus vanheni”. Jos tämä valittajan näkemystä koskeva tulkinta on oikea, vaikuttaa valittaja arvostelevan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se ole tehnyt kyseisestä seikasta ”oikeudellisia päätelmiä” eli ettei se kumonnut riidanalaista päätöstä sillä perusteella, että päätös perustui väitetysti virheelliseen oletukseen valittajan rikosoikeudellisesta vastuusta.

92. Tähän väitteeseen on vastattava, kuten olen jo todennut, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole toimivaltainen ottamaan kantaa kysymykseen siitä, onko parlamentin jäsen vastuussa teoista, joista häntä arvostellaan, sillä tämä kysymys kuuluu yksin kansallisen oikeuden soveltamisalaan.³⁶ Riippumatta siitä, miten meneillään oleva rikosoikeudenkäynti, jonka tarkoituksena on nimenomaan selvittää tämä kysymys, päättyy – langettavaan vai vapauttavaan tuomioon – unionin yleinen tuomioistuin ei näin ollen voinut korvata kansallisia oikeusviranomaisia ja kumota riidanalaista päätöstä mahdollisen rikosoikeudellisen vastuun puuttumisen perusteella. Unionin yleinen tuomioistuin jätti siis perustellusti ottamatta kantaa valittajan rikosoikeudelliseen vastuuseen ainoastaan viittaamalla kyseiseen päätökseen, josta ilmenee, että tutkintatuomarilla on ollut riittävästi todisteita, niin että syytteen nostaminen valittajaa vastaan tribunal correctionnelissa on ollut perusteltua.

93. Koska valittajan väite perustuu selvästi virheelliseen näkemykseen kansallisten oikeusviranomaisten ja unionin tuomioistuinten välisestä toimivallanjaosta, se on hylättävä.

³⁵ Ks. vastaavasti Wathelet, M., *Contentieux européen*, Larcier, 2. painos, Bryssel, 2014, s. 479.

³⁶ Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 86 kohta.

94. Valittaja vaikuttaa arvostelevan myös perusteluja, jotka unionin yleinen tuomioistuin esittää valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa siitä, ettei kyseessä ole väitetysti *fumus persecutionis*. Valittajan mukaan asianomainen päätös ”kuvastaa vainoa, jota tuomari kohdistaa parlamentin jäsenen, joka halutaan saada syytteeseen hinnalla millä hyvänsä vähäisten rikosasioiden tuomioistuimessa” aikomuksena ”vahingoittaa häntä poliittisesti”. Tästä voidaan päätellä valittajan arvostelevan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei tämä ole tehnyt asianmukaista arviota käsiteltävän asian olosuhteista eikä näin ollen kumonnut riidanalaista päätöstä.

95. Huomautan tässä yhteydessä aluksi, että riidanalaisesta päätöksestä ilmenee selvästi, että parlamentti oli pääteltyt tosiseikkojen arvioinnin perusteella, ettei *fumus persecutionis*ia ollut syytä epäillä. Koskemattomuuden pidättämistä koskevasta pyynnöstä laaditussa parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnössä tuodaan nimittäin nimenomaisesti esille, että CAF:n esittämän, ”julkishallintoon kohdistunutta väitettyä kunnianloukkausta koskeneen [ilmoituksen] jälkeen aloitetussa oikeudellisessa tutkinnassa ei havaittu – – ilmeistä yritystä vahingoittaa [valittajan] parlamentaarista toimintaa”. Unionin yleisellä tuomioistuimella ei siis ollut mitään objektiivista syytä epäillä tämän arvioinnin todenperäisyyttä tai pätevyyttä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi päinvastoin, että 26.4.2018 tehtyyn päätökseen sisältyneet tiedot pikemmin vahvistivat tämän arvioinnin, sillä ne viittasivat siihen, että syytteen nostamiselle valittajaa vastaan tribunal correctionnelissa oli riittävät todisteet. Valittaja katsoo siis virheellisesti, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen kieltäytyessään myöntämästä, että oli vaara, että syytetoimien ainoana tarkoituksena oli aiheuttaa vahinkoa valittajalle.

96. Ylimääräisenä huomautuksena on korostettava, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt yksityiskohtaisen analyysin valituksenalaisen tuomion 83–101 kohdassa niistä perusteluista, joita valittaja on esittänyt *fumus persecutionis*in olemassaolon tueksi, ja hylännyt ne kaikki analyysinsä päätteeksi. Kun otetaan huomioon, että tosiseikkojen arviointi kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan eikä valittaja ole esittänyt yhtään johdonmukaista ja riittävän perusteltua väitettä, joka antaisi aiheen epäillä, ettei unionin yleisen tuomioistuimen päättely ole tapahtunut tosiseikkojen ja selvitysaineiston arviointiin kumoamiskanteen yhteydessä sovellettavien menettelyllisten periaatteiden mukaisesti, on vahvistettava unionin yleisen tuomioistuimen päätelmät siitä, ettei käsiteltävässä asiassa ole viitteitä *fumus persecutionis*ista.

97. Koska 26.4.2018 tehdyn päätöksen arvioinnissa selvitysaineistona ei ole tehty virhettä, on valittajan esittämä väite katsottava näin ollen perusteettomaksi.

98. Kaiken edellä esitetyn perusteella tämä väite on hylättävä.

d) Välipäätelmä

99. Katson tämän arvioinnin päätteeksi, ettei toinen valitusperuste voi menestyä. Ehdotan sen hylkäämistä siksi, että se on selvästi jätettävä tutkimatta, tai siksi, että se on joka tapauksessa ilmeisen perusteeton.

VII Ratkaisuehdotus

100. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin

- hylkää valituksen ja
- velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.